

MAN KAN IKKE NAVIGERE I ET MØRKT RUM

Danmarks Statistik er ikke kun til gavn for det danske samfund. I et hav af lande fra Bhutan til Bosnien har Danmarks Statistik haft en finger med i spillet, når statistikproduktionen – og dermed hele grundlaget for at udvikle et samfund – har haft brug for en hjælpende hånd.

Af Bjarne Holm

Hvis man ikke ved, hvor mange børn der er i et land, så kan det være svært at vide, hvor mange skolelærere der skal uddannes, eller hvor mange skoler der skal bygges. Det er også svært at tilrettelægge den økonomiske politik, hvis man ikke har et fyldestgørende nationalregnskab.

God og pålidelig statistik er en af de vigtigste forudsætninger for et moderne samfund, og derfor har Danmarks Statistik gennem en årrække hjulpet lande rundt omkring i verden med at opbygge og forbedre deres statistikkapacitet.

- Statistik er grundstenen for at udvikle et samfund, for hvis du ikke ved, hvor du er, eller hvor du er på vej hen, så kan du

ikke lave den politik, du skal for at nå fra A til B, fortæller Charlotte Juul Hansen, der er specialkonsulent i International Rådgivning hos Danmarks Statistik.

» **Statistik er grundstenen for at udvikle et samfund, for hvis du ikke ved, hvor du er, eller hvor du er på vej hen, så kan du ikke lave den politik, du skal for at nå fra A til B.**

Samarbejde er kodeordet

Størstedelen af det internationale arbejde, som Danmarks Statistik udfører, er gennem EU's såkaldte twinning projekter. Twinning er et samarbejde mellem en offentlig institution i et EU-land og en tilsvarende institution i det land, der har behov for støtte, og er i princippet et samarbejde mellem ligeværdige partnere. Programmet blev oprindeligt

etableret for at lande, der søgte om medlemskab til EU, skulle integrere deres lovgivning og procedurer, så de kunne harmoniseres med resten af Europa. Det blev en så stor succes, at programmet blev udvidet til Nordafrika, Mellemøsten og de tidligere Sovjetrepublikker.

Thomas Olsen, specialkonsulent i Danmarks Statistik, var fra 2013 til 2015 udstationeret som projektleder i Jordan. Hans primære opgave var at koordinere og få samarbejdet mellem parterne til at fungere bedst muligt.

- Eksperternes opgave er at levere viden, mens modtagerlandet mere bidrager med rugbrødsarbejdet. Hvis det skal være bæredygtigt, er det vigtigt, at landene selv kommer med i processen, og de lærer mest af selv at lave arbejdet, så de kan gentage det, når vi er væk igen, fortæller han.

Under projektet i Jordan havde Thomas Olsen ansvaret for udvikling af områderne: nationalregnskab, statistiske undersøgelser, kvalitet, metadata og IT.

- Jeg synes faktisk, vi inden for vores områder nåede nogle konkrete resultater. Vi fik blandt andet lavet en detaljeret beskrivelse af den jordanske økonomi, så de fik forudsætningerne for at føre en bedre økonomisk politik, fortæller han.

Thomas Olsen oplevede desuden, at det ikke alene var, når det kom til at frembringe hårde statistiske fakta, at projektet gav værdi.

- Effekten af at der kommer eksterne eksperter er som regel stor, fordi eksperterne er med til at facilitere samarbejde på tværs af organisationen. Mange gange ser vi, at

de arbejder i siloer, og alt det, der går på tværs af dem, er udfordrende, siger han.

Vigtigt at forstå lokal kontekst

Langt størstedelen af de twinning projekter, der bliver udbudt til EU-landene inden for statistikområdet, bliver vundet af Danmarks Statistik. Sébastien Lorion, der tidligere har været Task Manager i EU-delegationen i Israel og derfor har arbejdet med twinning projekter, fortæller, at Danmarks Statistik har et utroligt godt ry i branchen.

- Det er en stor institution, der er god til at samarbejde, og som er meget interes-

seret i det internationale samarbejde, siger Sébastien Lorion.

Han er overbevist om, at det blandt andet er de mange års erfaring med internationale projekter over hele verden, der har givet Danmarks Statistik en evne til at samarbejde med modtagerlandet i en lokal kontekst, hvor fleksibiliteten er i højsædet. Og netop det at forstå den lokale kontekst, understreger også Thomas Olsen, som en af Danmarks Statistiks forcer.

- Vi er rigtig gode til at møde folk i øjenhøjde og se på, hvordan situationen er i det enkelte land, og hvad vi kan bidrage

Fortsætter på side 10 ►

FAKTA #3

Eksempler på twinning projekter:

Kasakhstan

Med henblik på at skabe en bæredygtig og miljøbevidst landbrugssektor i Kasakhstan bistod Danmarks Statistik med rådgivning og træning i at forbedre landbrugsstatistikken fx gennem nye registre og udvikling af spørgeskemaer til interviewundersøgelser.

Kosovo

Danmarks Statistik samarbejdede med Kosovos nationale statistikkontor om at udvikle et nyt erhvervsstatistisk register. Statistikken skal hjælpe med at generere ny viden om landets virksomheder i forhold til bl.a. produktion og udvikling.

Foto: www.signelements.com

fortsat fra side 9

med i forhold til landets behov. Det er ikke en dansk model, vi kommer med. Vi har en pragmatisk holdning, hvor vi er fleksible i forhold til, at de agerer i en anden virkelighed end den danske, hvilket betyder, at der er en masse andre interesser, der også gør sig gældende. På den måde kommer vi langt – man kommer ikke langt ved bare at mose på, siger Thomas Olsen.

Statistikken giver et oplyst grundlag

Twinning projekterne fylder en del i Danmarks Statistiks internationale rådgivning. Men Danmarks Statistik bidrager også med sin viden og erfaring på andre områder – blandt andet som samarbejdspartner på udviklingsprojekter, der er styret af private konsulentfirmaer.

Et eksempel er projektet ITS INOGATE. Her er Danmarks Statistik sammen med en række andre både private og offentlige virksomheder en del af et konsortium styret af Rambøll, der skal hjælpe de tidligere Sovjetrepublikker, minus Rusland, til at få et bedre energisamarbejde med EU.

Målet er at fremme disse landes omstilling til en energisektor, der er tilpasset efter europæiske standarder, ved at levere bistand inden for blandt andet vedvarende energi, naturgas og energibesparelser. Og her spiller statistikken en vigtig rolle, fortæller Peter Larsen fra Rambøll, der er projektdirektør på ITS INOGATE.

- Forudsætningen for at lave en ordentlig planlægning, blandt andet i forhold til økonomien, er, at man har nogle pålidelige tal for energiproduktionen og energiforbruget fordelt på forskellige sektorer. Hvis man opererer i et mørkt hul, så ved man ikke, hvor man er, og kan ikke planlægge noget som helst, siger Peter Larsen og uddyber:

- Det er desuden en forudsætning for, at landene kan inddrages i internationalt samarbejde, at de kan levere data, som er sammenlignelig med de data, der bliver brugt i EU. Kan de ikke det, er deres adgang til det samarbejde besværliggjort. Når de er blevet klædt på, er de bedre gearret til at være med i det internationale samarbejde, og hvad vigtigere er, så er de også bedre gearret til at løse de problemer, de står overfor på hjemmefronten.

» Hvis man opererer i et mørkt hul, så ved man ikke, hvor man er, og kan ikke planlægge noget som helst.

Selv om Danmarks Statistik som udgangspunkt oftest arbejder sammen med andre offentlige organisationer, har det privat-offentlige samarbejde omkring ITS INOGATE ifølge Peter Larsen været en succes.

- Samarbejdet omkring energistatistik er blevet særdeles påskønnet på dette projekt. Danmarks Statistik har en virksomhedskultur, der er pragmatisk og

ikke-emotionel, og det har vi haft glæde af i samarbejdet – ingen tvivl om det, siger han.

Potentiale i forhold til udviklingsbistanden

Hos International Rådgivning i Danmarks Statistik håber man på, at det internationale arbejde vil vokse endnu mere – særligt i forhold til arbejdet med egentlig u-landshjælp.

- Vi kunne godt tænke os, at det her var en dansk udviklingsprioritet. Det er jo ikke noget, Danmark prioriterer særligt højt i vores udviklingsbistand sammenlignet med lande som Sverige og Norge, som bruger mange millioner på at udvikle statistikorganisationer i Afrika og Asien. Vi arbejder meget lidt med DANIDA faktisk. Det kunne vi godt tænke os at gøre mere ud af, fortæller Charlotte Juul Hansen. ■

FAKTA #4

Rådgivning om kønsstatistik

Statistik som er opdelt på køn giver landene øget viden om sociale, politiske og økonomiske uligheder mellem kvinder og mænd. Danmarks Statistik har ydet træning til nationale statistikkontorer og kvinderettighedsgrupper i Mellemøsten i produktion og brug af kønsopdelt statistik.

KONTAKT:

Charlotte Juul Hansen

International Rådgivning
cjh@dst.dk
Tlf. 39 17 39 37